

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119206458
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3119206458.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členiek JUDr. Ivety Anderlovej a JUDr. Ivety Sopkovej vo veci osoby oprávnenej na výživné: X. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, I., zastúpený JUDr. Branislavom Bognerom, advokátom so sídlom Vajanského 8, Trenčín, proti osobe povinnej platiť výživné: H. V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, I., o určenie výživného, o odvolaní osoby oprávnenej na výživné proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 5. marca 2020, č. k. 18Pc/18/2019-55 takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach, vo výroku I. ako aj súvisiacom výroku III. o náhrade trov konania, **p o t v r d z u j e .**

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku II. **m e n í** tak, že zameškané výživné v sume 1.400,- eur je povinný **p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi v mesačných splátkach po 100,- eur mesačne popri bežnom výživnom až do jeho úplného splatenia pod následkom straty výhody splátok.

III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil osobe povinnej platením výživného povinnosť prispievať na výživu navrhovateľa sumou 200,- eur mesačne, vždy k 1. dňu v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa s účinnosťou od 01.08.2019. Zameškané výživné v sume 1.400,- eur uložil povinnému zaplatiť navrhovateľovi v mesačných splátkach po 20,- eur mesačne popri bežnom výživnom až do jeho úplného splatenia pod následkom straty výhody splátok. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Na vec aplikoval ust. § 62 ods. 1,2,4,5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine. V odôvodnení uviedol, že oprávnený sa svojim návrhom domáhal určenia výživného zo strany povinného - jeho vo výške 500 eur mesačne. Oprávnený je od narodenia zdravotne ťažko postihnutý, trpí detskou mozgovou obrnou ako aj inými ochoreniami a od tohto času sa o neho denne stará jeho matka. Vzhľadom na jeho zdravotný stav sa nemôže zamestnať a zabezpečiť si tak príjem na pokrytie svojich životných potrieb. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne bol uznaný za invalidného, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 80% v porovnaní so zdravou osobou. Súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav veci: Oprávnený je plnoletým dieťaťom povinného, ktorý je zdravotne ťažko postihnutý. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne mu bol priznaný invalidný dôchodok, ktorý v súčasnosti predstavuje výšku 356,70 eur mesačne. O oprávneného sa stará matka, ktorej bol priznaný príspevok na opatrovanie v aktuálnej výške 430,35 eur mesačne. Oprávnený denne navštevuje Občianske združenie Čistá duša, za čo uhrádza poplatok v závislosti od počtu pracovných dní v mesiaci v aktuálnej výške od 120 eur za 20 dní do 138 eur za 23 dní. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že návrh oprávneného

je čiastočne dôvodný. Oprávnený je plnoletým dieťaťom povinného, ktorý s ním v súčasnosti nežije v spoločnej domácnosti. Oprávnený je zdravotne ťažko postihnutý. Keďže oprávnený je plnoletý, zaoberal sa súd na prvom mieste otázkou dodržiavania dobrých mravov zo strany oprávneného voči povinnému a nezistil žiadne také správanie oprávneného, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako rozporné s dobrými mravmi. Oprávnený je plnoletý a je zdravotne ťažko postihnutý, keď od narodenia trpí detskou mozgovou obrnou. V dôsledku tohto ochorenia mu bol priznaný invalidný dôchodok v aktuálnej výške 356,70 eur mesačne. Oprávnený je síce poberateľom invalidného dôchodku, avšak táto skutočnosť nie je sama osebe dôvodom pre prijatie záveru, že je schopný sám sa živiť s následkom zániku vyživovacej povinnosti rodičov. V dôsledku svojho postihnutia oprávnený nemá objektívnu možnosť zlepšiť si svoju životnú úroveň, pričom priznaný invalidný dôchodok neodzrkadľuje individuálne potreby oprávneného (podobne viď rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/500/2015). S poukazom na uvedené má súd za to, že v súdnej veci naďalej pretrváva vyživovacia povinnosť rodičov voči plnoletému oprávnenému. Súd pri určovaní výšky výživného zohľadnil majetkové pomery na strane oprávneného a rovnako tak aj na strane povinného. K nevyhnutným výdavkom oprávneného súd zohľadnil náklady na pobyt v DSS Čistá duša vo výške 138 eur mesačne, náklady na dopravu vo výške 76 eur mesačne, stravu vo výške 70 eur mesačne, drogériu vo výške 15 eur mesačne, oblečenie vo výške 20 eur mesačne, poistenie vo výške 25,16 eur mesačne. Iné prípadne nevyhnutné výdavky v rámci mesiaca súd ustálil na sumu 20 eur mesačne. Celkovo teda jeho výdavky predstavujú sumu 364,16 eur. Z uvedeného vyplýva, že výdavky oprávneného presahujú jeho príjem, pričom súd do tejto sumy ešte nezapočítal náklady na bývanie, ktoré vynakladá matka oprávneného, s ktorou žije v spoločnej domácnosti. K týmto patrí úhrada vodného vo výške cca 15 eur mesačne, elektriny vo výške 48 eur mesačne, čističky odpadových vôd vo výške 5,80 eur mesačne, palivové drevo vo výške 50 eur mesačne, TV vo výške 8 eur mesačne. Ďalšie náklady má matka v súvislosti s platením dane z nehnuteľnosti, poistenia domu a pod. Tým, že matka zabezpečuje oprávnenému dôstojné bývanie, ktoré v celom rozsahu uhradza sama, a okrem toho sa vzhľadom na postihnutie oprávneného o tohto aj celodenne stará, možno dospieť k záveru, že takýmto spôsobom si matka voči oprávnenému plní svoju časť vyživovacej povinnosti. Bolo by tak nespravodlivé, keby usúdiac, že oprávnený má zabezpečené uspokojovanie všetkých svojich potrieb nezohľadňujúc podiel matky, nebolo povinnému (otcovi) určené podieľať sa na výžive jeho syna rovnakým dielom. Po zhodnotení príjmov a výdavkov povinného súd dospel k záveru, že jeho celkový príjem predstavuje sumu 1.873 eur mesačne. K jeho odôvodneným výdavkom súd zaradil výdavky na bývanie vo výške 188,58 eur mesačne, stravu vo výške 200 eur mesačne, lieky vo výške 50 eur mesačne, dopravu vo výške 60 eur mesačne, poistenie bytu vo výške 41 eur ročne (mesačne 3,50 eur), daň z nehnuteľnosti vo výške 19,50 eur ročne (mesačne 1,70 eur), odpad vo výške 88,69 eur ročne (mesačne 7,40 eur), inkaso vo výške 13 eur, elektrina vo výške 25 eur, úver v ČSOB vo výške 187,99 eur (hoci tento úver povinný nepreukázal, nebola táto položka sporná, nakoľko sám oprávnený už v návrhu uviedol, že povinný spláca úver na bývanie výške 188 eur), povinné zmluvné poistenie motorového vozidla vo výške 91 eur ročne (7,60 eur mesačne). Súd nezohľadnil povinným uvádzaný úver v Prima banka vo výške 138,71 eur, nakoľko neuviedol, na aký účel mu bol poskytnutý a o tomto úvere nepredložil súdu žiadnu zmluvu. Tiež nezohľadnil ani úver v SLSP, ktorý spláca vo výške 263,41 eur mesačne, nakoľko tento mu podľa jeho vlastných vyjadrení bol poskytnutý na úhradu debetu a kúpu motorového vozidla Suzuki Vitara. Súd tento výdavok vyhodnotil ako nadštandardný, nemajúci prednosť pred výživným. Za neopodstatnené súd vyhodnotil aj platenie poistenia na motorové vozidlo Škoda Octavia vo výške 66 eur ročne, nakoľko považuje za absolútne nepotrebné, aby povinnému slúžili dve motorové vozidlá výlučne pre jeho potreby, pričom jedno z nich je v zjavne nepojazdnom stave. Z toho dôvodu súd nezohľadnil ani ďalšie výdavky vynaložené povinným v súvislosti s opravou tohto vozidla, prípadne pohonnými hmotami, ktoré vykázal do tohto vozidla. Pokiaľ povinný dokladoval výdavky vynakladané na nákup mincí, kníh, časopisov, posedenie s priateľmi, nákup rôznych prezentov pre známych a príbuzných, návštevy svojej priateľky v Rimavskej Sobotě, tieto súd nemohol zohľadniť ako odôvodnené a pri určovaní výšky výživného na ne neprihliadol. Jedná sa o výdavky, ktoré nie sú nevyhnutné pre uspokojenie základných potrieb povinného a tieto nemožno uprednostňovať pred výživným na dieťa. Celkovo teda výdavky povinného predstavujú sumu 744,77 eur. Po odpočítaní týchto výdavkov povinnému zostane suma 1.128,23 eur, ktorá je dostatočná aj na pokrytie prípadných záujmov, rehabilitačných pobytov a pod. povinného. Súd preto po zohľadnení príjmov a odôvodnených výdavkov ako oprávneného, tak aj povinného dospel k záveru, že primeraným výživným je suma 200 eur mesačne, ktorú určil s účinnosťou od podania návrhu. Oprávnený tak bude disponovať celkovým príjmom vo výške 556,70 eur mesačne. Táto suma je dostatočná na to, aby pokryla nevyhnutné výdavky oprávneného ako aj prípadné náhodné výdavky a prípadne poslúžila i na tvorbu úspor. Keďže súd určil výživné zo strany povinného k oprávnenému s účinnosťou od 01.08.2019 (od podania návrhu) vycíslil súčasne i zameškané výživné vo výške 1.400 eur

(august 2019 až marec 2020, t.j. 7 mesiacov po 200 eur, spolu teda 1.400 eur) a v súlade s § 232 ods. 4 CSP povolil toto povinnému splácať v mesačných splátkach po 20 eur pod následkom straty výhody splátok. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd neaplikoval ustanovenie § 55 CMP, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, pre ktoré by bolo spravodlivé priznať úspešnému účastníkovi nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie. Namietal, že súd prvej inštancie i napriek tomu, že mal za preukázané, že návrh je dôvodný, nezaviazal povinného na úhradu výživného vo výške, ktorá by zodpovedala odôvodneným potrebám oprávneného ako i možnostiam povinného. Súd dostatočne nezohľadnil výšku príjmov a životnú úroveň povinného. Poukázal na ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, keď súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd neprihliadal na právo oprávneného podieľať sa na životnej úrovni povinného. Oprávnený žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 356,70,- eur mesačne. Z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu je odkázaný na celodennú starostlivosť svojej matky, ktorá sa nemôže zamestnať. Oprávnený nie je schopný sám sa o seba postarať, nie je schopný zabezpečiť si finančné prostriedky. Matka oprávneného je poberateľkou príspevku na opatrovanie vo výške 430,- eur. Povinný dosahuje príjem vo výške 1.873,- eur mesačne /výsluhový dôchodok a starobný dôchodok/. Povinnému tak zo svojho príjmu zostane suma 1.128,23,- eur tak, ako to skonštatoval súd prvej inštancie, ktorú sumu používa na uspokojovanie svojich vlastných záujmov a koníčkov. Veľa cestuje, navštevuje kúpele. Preto určené výživné vo výške 200,- eur je neprimerané, nepredstavuje ani 20% zo zostatku príjmu otca. Oprávnený nemá dostatok finančných prostriedkov ani na pokrytie najzákladnejších životných potrieb, nemá prostriedky na voľnočasové aktivity a koničky. Životná úroveň povinného je podstatne vyššia ako oprávneného. Poukázal na ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine a rozhodnutie R 14/1966, NS ČR 5Cz 112/65. Návrh na určenie výživného vo výške 500,- eur je v plnom rozsahu dôvodný a vzhľadom na pomery na strane povinného aj primeraný. Namietal priznanie splátok povinnému poukazom na ust. § 232 ods. 4 CSP, keď finančná situácia povinného mu umožňuje uhradiť zameškané výživné aj naraz. Aj samotný povinný nežiadal o priznanie takejto výhody splátok. V tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie arbitrárne. Nesúhlasil s výrokom o trovách konania, keď súd nezohľadnil osobitné okolnosti prípadu a v súlade s ust. § 55 CMP nepriznal voči povinnému náhradu trov právneho zastúpenia. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí, sp. zn. IV.ÚS 147/08 pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadal na konkrétne okolnosti prípadu ako aj na spravodlivé riešenie vzťahov medzi účastníkmi konania, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou materiálneho prístupu k výkonu súdmi. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu podľa § 388 CSP zmenil tak, že zaviazá povinného povinnosťou prispievať na výživu oprávneného sumou 500,- eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu a povinnému uloží zameškané výživné splácať po 150,- eur mesačne spolu s bežným výživným a ako i povinnosť nahradiť oprávnenému trovy právneho zastúpenia.

3. Osoba povinná platením výživného sa po vyhlásení rozsudku vzdala práva podať odvolanie. Vo vyjadrení k odvolaniu oprávneného povinný uviedol, že od rozhodnutia súdu si vyživovaciu povinnosť plní riadne a včas. Skutočnosti uvádzané v odvolaní sú irelevantné. Poukázal na výdavky spojené so splácaním úveru ako i skutočnosť, že financoval prestavbu rodinného domu, kde teraz býva syn spolu s matkou. Povinný je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, s čím má zvýšené výdavky a z tohto dôvodu chodí na rehabilitačné pobyty. Je po mnohopočetnej ischemii mozgu, čo mu spôsobuje veľké ťažkosti s pohyblivosťou. Syn i napriek tomu, že má počítač, tento neovláda, nenaučil sa ho ani zapnúť. Príjem syna po započítaní výživného je vo výške 550,- eur a spolu s matkou majú tak príjem vo výške 1.000,- eur. Súčasne mu bolo určené výživné na bývalú manželku a má dôjsť aj vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Manželka od uzatvorenia manželstva nikde nepracovala a na získaní podstatnej časti rodinného majetku sa materiálne nepodieľala. Po rodičoch zdedila polovicu 50-ročného neobývaného domu a druhú polovicu odkúpil povinný a tento dom prebudoval. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je v časti výroku I. ako I súvisiacom výroku III. o trovách konania dôvodné a preto je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach, výroku I. a III., ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

5. Osoba oprávnená na výživné odvolaním namietala nesprávnosť skutkových záverov súdu prvej inštancie, na ktorých tento založil svoje vyhovujúce rozhodnutie (dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP).

6. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov účastníkov nevyplývajú, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

7. Vyššie uvedené odvolacie námietky odvolateľa, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vychádzajúc z precízne zisteného skutočného stavu veci, pri plnom rešpektovaní vyšetrovacieho princípu (§ 35 a § 36 CMP) vyvodil správne právne závery, vychádzajúc z ktorých posúdil dôvodnosť návrhu na určenie vyživovacej povinnosti otca ako osoby povinnej platením výživného v rozhodnutí vymedzenom období a výške, konštatujúc naplnenie zákonných predpokladov z hľadiska ust. § 62 ods., 1-5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine priznanie takéhoto nároku odôvodňujúcich, vyhodnotiac námietky oprávneného produkované voči nemu ako nedôvodné.

8. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil, v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre jeho potvrdenie. Súčasne sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty posudzovanej veci spolu s právnymi závermi súdu prvej inštancie.

9. Nad rámec uvedeného, vo vzťahu k odvolacím námietkam oprávneného odvolací súd uvádza:

10. Podľa ust. § 62 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Z ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že tento zákon kladie dôraz na to, že rodičia majú vyvinúť všetko úsilie na to, aby v rámci svojich možností a schopností dosahovali taký príjem, z ktorého by mohli plniť výživné na deti v takom rozsahu, aby boli uspokojené ich odôvodnené potreby. Výdavky oboch na svoje vlastné zabezpečenie sú vo vzťahu k plneniu si vyživovacej povinnosti iba druhoradé a odôvodnené od toho, že obaja sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností tak, aby v celom rozsahu pokryli potreby detí a aby tieto mali zabezpečenú dôstojnú životnú úroveň. Prvoradou povinnosťou rodičov je plnenie si vyživovacej povinnosti k deťom. Zákon o rodine

kladie pred potreby rodiča potreby dieťaťa. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu detí a až následne právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb.

13. Tak ako bolo správne skonštatované súdom prvej inštancie, oprávnený je plnoletý, je zdravotne ťažko postihnutý, od narodenia trpí detskou mozgovou obrnou a je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 356,70,- eur mesačne. Oprávnený v dôsledku svojho postihnutia nie je schopný sám sa živiť a tým si zlepšiť svoju životnú úroveň. Navštevuje zariadenie v DDS Čistá duša, kde mesačne zaplatí sumu vo výške 138,- eur mesačne, náklady na dopravu vo výške 76 eur mesačne, stravu vo výške 70 eur mesačne, drogériu vo výške 15 eur mesačne, oblečenie vo výške 20 eur mesačne, poistenie vo výške 25,16 eur mesačne. Matka oprávneného v dôsledku celodennej starostlivosti o syna nemôže riadne pracovať a dosahovať stály príjem, nakoľko je poberateľkou opatrovateľského príspevku vo výške 430,35,- eur. Povinný dosahuje celkový príjem vo výške 1.873 eur mesačne /výsluhový dôchodok vo výške 1.747,- eur a starobný dôchodok vo výške 117,50,- eur mesačne/. Súd prvej inštancie pri určení výživného zohľadnil celkové výdavky matky oprávneného ako aj povinného na bývanie. Skutočnosť, že povinný spláca úver v Prima banke súd nezohľadnil, nakoľko povinný nepredložil listinné dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti, ani úver v SLSP /na úhradu debetu a kúpu motorového vozidla/, keď tento výdavok je nadštandardný, nemá prednosť pred výživným. I napriek výdavkom, ktoré povinný deklaroval v konaní pred súdom prvej inštancie, zostane povinnému dostatok finančných prostriedkov na úhradu výživného oprávnenému.

14. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru o určení výživného na oprávneného, v zmysle ktorého priznanie invalidného dôchodku dieťaťu samo o sebe nespôsobuje zánik vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu, pre objektívnu nemožnosť dieťaťa živiť sa samostatne z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, pričom pri priznaní týchto dávok by už dieťa nemalo právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Konštrukcia sociálnej platby- invalidného dôchodku nemôže objektívne zohľadňovať všetky individuálne pomery oprávneného príjemcu, pričom výška výživného určená súdom prvej inštancie je podľa názoru odvolacieho súdu dostatočná na pokrytie všetkých výdavkov oprávneného. Oprávneným deklarované výdavky v zariadení Čistá duša, ako aj bežné výdavky v súvislosti s bývaním sú pokryté výškou invalidného dôchodku ako aj určeného výživného zo strany povinného a slúžia oprávnenému k uspokojovaniu všetkých potrieb. Súd tak zohľadnil aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako i výdavky oprávneného.

15. Predovšetkým je potrebné uviesť, že oprávnený je ťažko zdravotne postihnutý, od narodenia má závažné ochorenie, nikdy nenadobudne schopnosť sám sa živiť a jediným príjmom oprávneného je invalidný dôchodok. Matka oprávneného má sťaženú možnosť zamestnať sa a dosahovať stály príjem, nakoľko zabezpečuje oprávnenému celodennú starostlivosť. Je preto rovnako povinnosťou povinného, aby sa podieľal výživným na výdavkoch oprávneného.

16. Odvolacia námietka oprávneného, že výška určeného výživného nepredstavuje ani 20% zo zostatku príjmu otca, nie je dôvodná. Žiadne zákonné ustanovenie neurčuje vyživovaciu povinnosť osobe, ktorej zo zákona táto povinnosť vyplýva, vo výške 20% z príjmu povinného, keď určenie výšky výživného je vysoko individuálne v každom jednotlivom prípade. Na stanovenie výšky výživného v zmysle zákona majú vplyv faktory jednak na strane povinného a jednak na strane oprávneného. Na strane povinného sú to predovšetkým jeho zárobkové schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností a tiež spôsob a výška, akou prispievajú na výživu oprávneného iné povinné osoby. Na strane dieťaťa je nutné prihliadať na jeho vek, zdravotný stav, záujmy, výšku výživného, ktoré je dieťaťu poskytované zo strany inej osoby (napr. druhého rodiča), na schopnosti a možnosti, prípadne majetkové pomery a počet vyživovacích povinností iných osôb (druhého rodiča). Preto každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Možno konštatovať, že v takto vysoko individuálnej otázke, akou je určenie konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. septembra 2019, sp. zn. 4Cdo/148/2019), rovnako ako určenie výšky výživného paušálnou, percentuálnou sumou.

17. Ďalšie odvolacie námietky oprávneného nie sú dôvodné, keď tieto boli predmetom prieskumu súdom prvej inštancie, ktorý riadne, dôsledne preskúmal celkové príjmové možnosti povinného, nezohľadňujúc výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť ako i s poukazom na výdavky oprávneného. Oprávnený v podanom odvolaní namietal, že nemá dostatok finančných prostriedkov ani na pokrytie

najzákladnejších životných potrieb, nemá prostriedky na voľnočasové aktivity a koníčky. Tieto skutkové okolnosti však v konaní nepreukázal. Súd prvej inštancie vykonal riadne dokazovanie, vyhodnotil všetky relevantné dôkazy, prihliadal na všetko, čo v konaní vyšlo najavo a správne určil výšku výživného.

18. Posúdením všetkých uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že určenie výživného otcovi - osoby povinnej na oprávneného zo strany súdu prvej inštancie sumou 200,- eur mesačne s účinnosťou od 01.08.2019 /od podania návrhu/ bolo dôvodné a zodpovedalo zákonným kritériám určovania výživného stanovenými v Zákone o rodine. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku I., podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. Podľa § 232 ods. 2, 3 a 4 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

20. Citované zákonné ustanovenie v odseku 3 upravuje lehotu na plnenie povinností, ktorú súd v rozsudku uložil. V zásade platí, že ak je v rozsudku uložená povinnosť plniť, je účastník, ktorému bola táto povinnosť uložená, povinný ju splniť ju do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Len v odôvodnených prípadoch, môže súd určiť lehotu dlhšiu, ktorú stanoví podľa okolností daného prípadu, napr. podľa sociálnej a rodinnej situácie, zdravotného stavu osoby, ktorej sa ukladá povinnosť a podobne. Štvrtá veta citovaného zákonného ustanovenia umožňuje súdu rozhodnúť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach. Táto veta pokrýva všetky tie prípady, kedy je plnenie už splatné, avšak vo výnimočných prípadoch, môže súd rozhodnúť, že sa bude plniť v splátkach. Odôvodnenosť týchto prípadov sa posudzuje podobne, ako pri prvej vete, tohto ustanovenia.

21. V preskúmvanej veci odvolací súd zastáva názor, že v tomto prípade prichádza do úvahy výnimočné využitie zákonnej možnosti, spočívajúcej v umožnení povinnému vykonať peňažné plnenie, na ktoré bol zaviazaný titulom nedoplatku na zameškanom výživnom vo vzťahu k navrhovateľovi za obdobie od 01.08.2019 v celkovej výške 1.400 eur, avšak v mesačných splátkach po 100,- eur spolu s bežným výživným k rukám oprávneného, pretože podľa názoru odvolacieho súdu, využitie tejto zákonnej možnosti, nepredstavuje výraznejší zásah do sféry oprávnenej osoby, vzhľadom na stanovenú výšku mesačného výživného a vzhľadom k príjmovým možnostiam povinného. Súd prvej inštancie určil mesačné splátky sumou 20,- eur, čo je podľa názoru odvolacieho súdu neprimerane nízke vzhľadom na dlh na výživnom ako i príjmové možnosti povinného. Časový úsek určený súdom prvej inštancie je v rozpore s dobrými mravmi, keď povinný by splácal nedoplatok na výživnom 70 mesiacov. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, teda odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie za použitia § 388 CSP v časti určenia výšky splátok na zročnom výživnom zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

22. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

24. V mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku a to v zmysle § 55, umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarca konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní, zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu ustanovenia § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní.

25. S poukazom na vyššie uvedené teoretické východiská, súd prvej inštancie rozhodol správne o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na

náhradu trov konania, keďže nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP, ktoré závery v konkrétnostiach odvolateľ ani nespochybňoval, a existenciu takýchto okolností vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania v podanom odvolaní ani neuvádzal.

26. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, za použitia ust. § 387 ods. 1 CSP aj v časti náhrady trov konania . Odvolateľ neuviedol vo svojom odvolaní žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by už neboli predmetom posudzovania súdom prvej inštancie a ktoré by boli spôsobilé k odlišnému, v prospech odvolateľa spôsobilému rozhodnutiu. Pokiaľ oprávnený v odvolaní poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS 147/08, odvolací súd uvádza, že predmetné rozhodnutie nie je možné aplikovať na danú vec, keď je skutkovo i právne odlišné, nevzťahujúce sa na dané konanie.

27. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

28. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v kombinácii s ust. § 52 CMP, kedy žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, pričom odvolací súd nezistil žiadne dôvody pre použitie výnimočných ustanovení týkajúcich sa náhrady trov konania v prejednávanej veci, preto vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).